

Konie Śląskie - Historia Powstania rasy

Przedstawiając współczesne konie śląskie należy cofnąć się kilkaset lat wstecz i powiedzieć kilka słów o warunkach, które tę rasę ukształtowały. Bezsprzecznie największy wpływ na wytworzenie tej rasy miał koń oldenburski, odpowiednie środowisko i zamiłowanie ludności do wieloletniej konsekwentnej pracy hodowlanej.

O koniach w Oldenburgii zaczęto mówić w XV wieku, kiedy to panujący tam Graf Anton Günther (1603 -1667) rozpoczął planową i przemyślaną hodowlę. Ciekawostką jest, że sprowadził pewną liczbę ogierów zwanych wówczas w Europie "polskimi". Koń oldenburski w miejscu wytworzenia miał ku temu sprzyjające warunki klimatyczne i glebowe. Bardzo dobre ziemie, dużo pastwisk oraz doskonałe ich nawodnienie pozwalały na to, że hodowla koni była tam również opłacalna. Ciężka ziemia wymagała dużej siły uciągu od pracujących na roli i w transporcie koni, które poddawane były ostrej selekcji użytkowej. Klacze hodowlane w wieku 3 lat przygotowywane były do pracy i przebywały od maja do listopada na pastwiskach przez całą dobę.

Pierwszy oficjalny dokument rządowy dotyczący hodowli koni powstał w 1820 r. i wprowadził obowiązkowe uznawanie ogierów przez komisją państwową. Dokument ten mówił o cenach za stanówkę, jak również o karach dla posiadaczy ogierów nieuznanych. Kary pieniężne w wysokości 5 talarów płacili również właściciele klaczy, którzy doprowadzali je do nieuznanego ogiera. Hodowcy za najlepsze ogiery otrzymywali premię 100 talarów w złocie, ogier otrzymywał imię i palenie - literę O z koroną. Od 1840 roku premię w wysokości 75 talarów w złocie otrzymywali też właściciele najlepszych klaczy. W tym czasie wprowadzono też pełną rejestrację urodzeń i wydawanie ksiąg stadnych.

Hodowla koni w Oldenburgii była zawsze prowadzona przez tamtejszych rolników. Przeciętny właściciel miał od 2 do 3 klaczy z przychowkiem. Sezon kopulacyjny trwał od marca do końca czerwca. Ogiery kryły przeciętnie od 120 do 130 klaczy, a procent zażrebień wahał się między 70 -75 %. Klacze były bardzo plenne i według dostępnych statystyk rodziły od 12 do 15 źrebiąt w karierze. Prace hodowlane prowadzone były zgodnie z przyjętą ustawą rządową dotyczącą hodowli koni.

Na Śląsku w 1817 roku założono stado ogierów w Lubiążu i tę datę można uznać za początek planowej hodowli koni na tym terenie. Początkowo dominowały w stadzie reproductory ras lekkich, których potomstwo zapewniało ilościowo i jakościowo zakupy koni remontowych dla potrzeb wojska. Te lekkie konie nie zaspokajały jednakże potrzeb rolnictwa i rozwijającego się przemysłu. Natomiast w nowoutworzonym stadzie ogierów Koźle stacjonowały ogiery zimnokrwiste sprowadzane z Belgii, Francji i Anglii. Zaczęto też sprowadzać ogiery oldenburskie i wschodniofryzyjskie, które w latach 1917 -1938 stanowiły 40 % wszystkich ogierów używanych w hodowli na Śląsku. One to właśnie miały decydujący wpływ na ukształtowanie się konia śląskiego /Janusz Lawin/.